

Agendapunt:
Beleidsprogramma: Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder: Wethouder R.W.M. Böhmer
Zaaknummer: 867-2019 - 2019

Aan de Raad.

Onderwerp

Beleidsnotitie inwonersparticipatie in Landerd

Advies

1. De beleidsnotitie inwonersparticipatie in Landerd vast te stellen.

Inleiding

De beleidsnotitie kent zijn oorsprong gedurende de uitwerking van het Coalitieakkoord 2015-2018. Ook het coalitieprogramma 'Krachtige kernen in de Maashorst' hecht veel waarde aan het thema Burgerparticipatie in Landerd. De beleidsnotitie "Inwonersparticipatie in Landerd" sluit aan op dit programma. Vanuit de sterkte/zwakte analyse (SWOT) is een realistisch en haalbaar toekomstbeeld 2025 opgesteld, waarin een sterke samenleving, vitale dorpen en krachtige maatschappelijke initiatieven centraal staan.

De beleidsnotitie sluit aan bij de inmiddels vastgestelde toekomstvisie voor de Maashorstgemeente en kan ingebracht worden in het voorbereidingstraject naar de herindeling.

Beoogd effect

1. Een sterke en zelfredzame gemeenschap, door ruimte te geven aan maatschappelijke initiatieven uit de samenleving van Landerd en de toekomstige Maashorstgemeente.
2. Een beleid vanuit gemeenteraad, college en organisatie dat duidelijkheid geeft aan inwoners(-initiatieven) en een bijdrage levert aan het herindelingsproces.

Argumenten

1.1 Door ruimte te geven aan maatschappelijke initiatieven dragen we bij aan krachtige kernen
Met de beleidsnotitie geven we richting aan inwonersparticipatie en we bieden handvatten om aan de slag te kunnen met de eigen omgeving. We gaan hierbij uit van de begrippen als solidariteit, zelfredzaamheid, eigenaarschap, sociaal ondernemend, samen en inclusief. We willen zo onze inwoners stimuleren en motiveren om een krachtige, zelfredzame en toekomstbestendige gemeenschap te creëren.

1.2 We volgen de ambities uit het coalitieprogramma

Naast de gestelde ambities ten aanzien van 'krachtige kernen' is de beleidsnotitie ook gericht op de ambitie om te komen tot een maatschappelijke agenda. Zoals gezegd willen we met de uitvoering van de beleidsnotitie onze inwoners stimuleren en motiveren zelf aan de slag te gaan. Daarmee maken we ook de eerste sprong richting de maatschappelijke agenda. Inwoners, groepen inwoners worden geactiveerd en stimuleren initiatieven. Daarmee werken we direct aan 'wat gaan we doen' uit het coalitieprogramma.

1.3 We willen een overkoepelend en eenduidig beleidskader voor de periode tot 2025 voor inwonersparticipatie

Er gebeurt veel op het gebied van burgerbetrokkenheid in Landerd. We vinden het belangrijk dat de inwoners en ondernemers invloed kunnen uitoefenen op gemeentelijk beleid en uitvoering, maar we weten niet hoe dat te organiseren. Vrijwilligersorganisaties zijn volop bezig voor hun dorp of doelgroep, maar missen menskracht en lopen tegen de grenzen van wat vrijwilligers kunnen doen aan. Gemeente en maatschappelijke initiatieven werken graag samen, maar zijn over en weer onduidelijk over rolopvattingen en –verwachtingen. Met een apart beleidskader geeft de gemeente structuur, richting en duurzame borging aan deze en andere zaken rond inwonersparticipatie.

1.4 We sluiten aan bij wat er nu al in de dorpen aan sociale kracht te vinden is

Er is geïnventariseerd wat sterkte en zwakten zijn in onze gemeente, wat kansen en bedreigingen zijn. Daaruit vloeien ontwikkelrichtingen voort en volgen mogelijkheden voor verbetering. We hebben dan oog voor wat goed gaat in Landerd én wat we kunnen verbeteren. Zo bouwen we voort op wat er al is in Landerd. De kwetsbaarheden bij maatschappelijke initiatieven willen we verminderen en we willen een betere voedingsbodem creëren. De gemeente is enthousiast over de maatschappelijke initiatieven en faciliteert en ondersteunt hen voluit. De zorgcoöperaties en dorpsontwikkelgroepen zijn positief over deze betrokken houding van de gemeente. Met het geschetste profiel wordt betrokkenheid bij en ondersteuning van maatschappelijke initiatieven een structurele organisatiedoelstelling van de gemeente.

1.5 Sterkere maatschappelijke initiatieven zijn noodzakelijk

Momenteel worstelen alle vrijwilligersorganisaties in Landerd met zaken als het werven van vrijwilligers, een te klein actief kader en de mismatch tussen eigen ambities en mogelijkheden. Ook voelt men zich soms overvraagd door de gemeente en andere samenwerkingspartners. Om de initiatieven te behouden voor de toekomst is het nodig dat er meer geïnvesteerd wordt in het sterker maken van hun vrijwilligersorganisaties, zoals opgenomen in de voorliggende beleidsnotitie en uitvoeringsaanpak.

1.6 We willen een gedeeld perspectief op het thema Inwonersparticipatie

We vinden het van belang dat zowel het College als de Raad een gedeeld beeld hebben van hoe wij als gemeente om willen gaan, en in de praktijk al omgaan, met inwonersparticipatie. Hiermee willen we recht doen aan de rode draad uit het coalitieprogramma Krachtige kernen in de Maashorst.

We willen hiermee ook duidelijkheid geven richting de dorpsinitiatieven.

1.7 De notitie beschrijft de uitvoering van het voorgestelde beleid

In de notitie wordt de aanpak van de uitvoering van inwonersparticipatie in de gemeente Landerd kort beschreven. Met instemming van de notitie kan, in samenwerking met initiatieven, verder gewerkt worden aan de uitvoering van het voorgestelde beleid. Zonder een vastgestelde notitie is er geen duidelijkheid over de wijze waarop we invulling willen geven aan inwonersparticipatie.

1.8 Beleid blijft in ontwikkeling.

De notitie is uitdrukkelijk een document dat doorontwikkeling vergt. We willen ervaring opdoen, evalueren en ons verder ontwikkelen op het terrein van burgerparticipatie. Dit in samenwerking en afstemming met initiatieven, de gemeenteraad en de toekomstige Maashorstgemeente. De notitie is daarmee geen statisch beleidsdocument, maar een bijdrage aan het leerproces.

Kanttekeningen

1.1 De Gemeenteraad heeft eigen positie nog niet bepaald

Het geschetste profiel van de gemeente betreft ook de Gemeenteraad, maar deze heeft nog niet zelf bepaald hoe zij haar eigen positie vorm geeft. Dat kan een risico zijn. We weten echter dat het belang van inwonersparticipatie door de gemeenteraad erkend wordt en dat volgens de sterkte/zwakte analyse het profiel past bij de gemeente Landerd. We bouwen immers voort op wat er al is.

1.2 De gemeente is niet voorbereid op verzoeken in het kader van de Right-to-Challenge.

Burgers kunnen een beroep doen op de Right-to-Challenge wat betreft het uitvoeren van gemeentelijke taken met bijbehorende budgetten. Op dit moment is de gemeente hier nog niet op voorbereid. We zijn vooralsnog niet voornemens om een Draaiboek Right-to-Challenge voor gemeente en initiatieven op te stellen. We realiseren ons wel dat de gemeente "gechallenged" zou kunnen worden.

1.3 Uitvoering van het beleid vergt inzet vanuit de organisatie in de zin van gedrag, scholing en capaciteit.

Hiervoor zal gebruik moeten worden gemaakt van het beschikbare personeelsbudget.

Financiën

- Er is een strategisch adviseur inwonersparticipatie beschikbaar voor 18 uur per week.
- Er is incidenteel budget voor initiatieven beschikbaar. Dit is opgebouwd uit het eventuele restantbudget uit 2019 en voor de jaren 2020 en 2021 een bedrag van € 30.000 per jaar.
- Er is jaarlijks een structureel budget van in totaal € 15.000 beschikbaar voor de ondersteuning van de dorps-ontwikkelgroepen (organisatie- en bestuurskosten).

Afstemming Gemeente Uden.

De beleidsnotitie en de richting die daarin wordt beschreven wordt ingebracht in het overleg met Uden over participatie in de Maashorstgemeente. Dit uitdrukkelijk met de bereidheid om te komen tot een gezamenlijk gedragen beleid. M.a.w. de Landerdse notitie is geen "blauwdruk" maar een bijdrage voor dit samenwerkingsproces.

Participatie maakt onderdeel uit van het op te stellen plan van aanpak voor de voorbereiding van de herindeling. Het is de bedoeling daar de initiatiefgroepen uit beide gemeenten bij te betrekken.

Communicatie

Met de externe partners gaan we in reguliere bijeenkomsten het beleidskader presenteren en hen uitnodigen om mee te doen.

Uitvoering

Start na besluitvorming, met dien verstande dat er in de afgelopen jaren al een uitvoeringspraktijk is ontstaan die aansluit bij de nu voorliggende notitie.

Bijlage(n)

1. Beleidsnotitie inwonersparticipatie in Landerd (december 2019)

Zeeland, 26 november 2019

Burgemeester en wethouders van Landerd,
de secretaris, de burgemeester,

C.C. Boode

M.C. Bakermans
